

Legal Alert

Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob

Novelou zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob („Zákon“), která byla vyhlášena ve sbírce zákonů dne 13. června 2016 (s účinností od 1. prosince 2016) se zavádí několik významných změn, které budou mít vliv na trestní odpovědnost právnických osob.

Rozšíření počtu trestných činů, kterých se právnická osoba může dopustit

Nově se budou právnické osoby moci dopustit mnohem většího spektra trestných činů, než tomu bylo doposud. Namísto dosavadního taxativního výčtu trestných činů, za které může být právnická osoba trestně odpovědná, nová úprava využívá tzv. negativní výčet, kdy se na právnické osoby uplatní zásadně všechny trestné činy upravené ve zvláštní části trestního zákoníku, vyjma výslovně vyloučených trestných činů, kterých se právnická osoba z jejich povahy nemůže dopustit, jako je například zabití, vražda novorozence dítěte matkou, účast na sebevraždě, rvačka, dvojí manželství, opuštění dítěte nebo svěřené osoby, aj.

Zproštění se trestní odpovědnosti

Na základě novely Zákona se právnickým osobám otevírá možnost zprostit se z trestní odpovědnosti za protiprávní jednání Zákonem určeného (a novelou zúženého) okruhu osob za předpokladu vynaložení veškerého úsilí k zabránění spáchání trestného činu, když zákon výslovně stanoví, že: „*právnická osoba se trestní odpovědnosti podle odstavců 1 až 4 zprostí, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby*

spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v odstavci 1 zabránila.“

Mezi opatření, kterými mohou právnické osoby prokázat, že vynaložily veškeré úsilí k předcházení spáchání trestného činu, mohou patřit:

- ▶ kvalitně vypracovaný **etický kodex**, který právnické osoby odpovídajícím způsobem implementují a budou zajišťovat jeho dodržování
- ▶ vhodně zavedená **linka pro oznamování nekalého jednání**, která umožní včas odhalit případné porušení Zákona.
- ▶ **vyhodnocení rizik**, která společnosti můžou hrozit a posouzení jejich závažnosti. Právnické osoby by měly s ohledem na tato rizika systematicky vyhodnocovat dostupná účetní a jiná data a prokázat tak svou aktivní snahu odhalovat případy nekalého jednání
- ▶ **komunikace a vzdělávání** všech zaměstnanců v oblastech prevence porušení Zákona a důsledné evidence těchto činností tak, aby zavedená opatření byla nejen dostatečně známa všem zaměstnancům ale také, aby vynaložené úsilí bylo zpětně prokazatelné

Možnost snížení případné sankce nebo vyvinění právnické osoby funguje již řadu let v zahraničních jurisdikcích, např. ve Spojených Státech Amerických či Velké Británii. Zahraniční praxe ukazuje, že právnické osoby mohou svojí odpovědnost omezit, pokud prokážou, že zavedly vhodná a funkční preventivní a detekční opatření, důsledně prošetřily a potrestaly případná provinění a případně napravily identifikované nedostatky kontrolního systému.

Držitel certifikátu ISO 9001

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí. Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné existují různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení. Nelze proto vyloučit, že v budoucnu převáží jiný než námi uváděný výklad.

Za účelem získání dalších informací kontaktujte, prosím, partnera / manažera, s nímž jste obvykle ve spojení, nebo níže uvedené kontaktní osoby za Weinhold Legal a EY:

Dušan Kmoč

advokát

dusan.kmoc@weinholdlegal.com

Tomáš Kafka

Forezní služby EY
partner

tomas.kafka@cz.ey.com